



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum opera prædicta valeant ad mitigationem pœnarum infernalium? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

tatem facta, non sunt meritoria ex condigno, neque
 ni, neque temporalis alicuius boni, apud Deum. Sed quod
 diuinam bonitatem decet, ut ubicumque dispositio
 inuenit, perfectionem adijciat: ideo ex merito con-
 grui dicitur aliquis mereri aliquod bonum, per opera
 bona extra charitatem facta: & secundum hoc opera
 ista ad triplex bonum valent, scilicet ad temporarium
 consecutionem, ad dispositionem, ad gratiam, & ad
 assuetudinem bonorum operum. Quia tamen hoc
 meritum non proprie dicitur meritum, ideo magis
 concedendum est, quod huiusmodi opera non sunt
 alicuius boni meritoria, quam quod sint.

* lib. 8.
 c. ult. à
 med.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut Philosophus
 cit in 8. Ethicor. * Quia filius per omnia quæ facit
 potest, nihil æquale reddere patri potest, his quæ
 patre recepit: ideo numquam pater debitor filio
 facitur; & multo minus homo potest propter æqua-
 lentiam operis, dominum sibi constituere debitorem
 & ideo nullum opus nostrum ex quantitate suæ boni-
 tatis habet quod aliquid mereatur, sed habet ex
 charitatis, quæ facit ea quæ sunt amicorum, &
 communia. Unde quantumcumque sit opus bonum
 extra charitatem factum, non facit, proprie loquen-
 do, in homine debitum, aliquid à Deo recipiendi.
 opus malum ex quantitate suæ malitiæ secundum
 ualentiam, pœnam meretur: quia ex parte Dei
 sunt nobis aliqua mala facta, sicut bona: & ideo quod
 uis opus malum mereatur pœnam ex condigno, non
 tamen opus bonum sine charitate meretur ex con-
 digno præmium.

Ad secundum & tertium dicendum, quod procedit
 duntaxat de merito congrui.

Aliæ autem rationes procedunt de merito condigno.

ARTIC. V.

*Utrum opera prædicta valeant ad mitigationem pœ-
 narum infernalium?*

AD quintum sic proceditur. Videtur, quod
 opera prædicta non valeant ad pœnæ infernalis
 mitigationem.

mitigationem. Quia secundum quantitatem culpæ erit quantitas pœnæ in inferno. Sed opera extra charitatem facta non minuunt quantitatem peccati. Ergo nec infernalis pœnæ.

¶ 2 Præterea, Pœna infernalis quamuis sit duratione infinita, tamen intensione finita est. Sed quodlibet finitum consumitur aliqua finita subtractione facta. Si ergo opera extra charitatem facta aliquid subtraherent de pœna debita pro peccatis, contingeret tantum multiplicari illa opera, quod totaliter tolleretur pœna inferni; quod falsum est.

¶ 3 Præterea, Suffragia Ecclesiæ sunt magis efficacia, quam opera extra charitatem facta. Sed sicut ait August. in Enchirid. * Damnatis in inferno non profunt suffragia Ecclesiæ. Multo ergo minus pœnæ per opera extra charitatem facta mitigantur.

SED contra est, quod idem August. dicit in Enchirid. * Quibus profunt, aut ad hoc profunt, ut sit plena remissio; aut certe ut tolerabilior fiat ipsa damnatio.

¶ Præterea, Magis est, facere bonum, quam dimittere malum. Sed dimittere malum semper vitat pœnam, etiam in eo qui charitate caret. Ergo multo fortius facere bonum.

RESPONDEO dicendum, quod diminuere pœnam infernalem, potest intelligi dupliciter. Vno modo, ita quod quis liberetur à pœna quam iam meruit: & sic cum nullus liberetur à pœna nisi sit absolutus à culpa, quia effectus non diminuuntur, neque tolluntur, nisi diminuta vel ablata causa; per opera extra charitatem facta, quæ neque culpam tollere, neque diminuere possunt, pœna inferni mitigari non potest. Alio modo, ita quod meritum pœnæ impediatur: & sic huiusmodi opera minuunt pœnam inferni. Primo, quia homo reatum omissionis euadit, qui huiusmodi opera perficit. Secundo, quia huiusmodi opera aliquo modo ad bonum disponunt, ut homo ex minori contemptu, peccata faciat, atque etiam à multis Supplementum. K pecca-

cap. 110.
to. 3.

c. 110. in
fin. to. 3.
& habetur
in decret. 13.
q. 2. c. 22.

peccatis per huiusmodi opera retrahatur. Verum
 diminutionem vel dilationem temporalis po-
 merentur huiusmodi opera (sicut patet de Actibus
 Reg. 21.) eodem modo, sicut & bonorum tempo-
 raliū consecutionem. Quidam autem dicunt, quod
 minuunt pœnam inferni, non subtrahendo aliquid
 ipsa quantum ad substantiam, sed fortificando
 eam, vt melius sustinere possit. Sed hoc non po-
 esse: quia fortificatio non est nisi ex ablatione
 debilitatis. Passibilitas autem est secundum mensuram
 culpæ: & ideo si culpa non diminuitur, nec subie-
 fortificari potest. Quidam etiam dicunt, quod
 nuntur pœna quantum ad vermem conscientie,
 non quantum ad ignem. Sed hoc etiam nihil effi-
 ficat pœna ignis æquatur culpæ, ita etiam pœna
 morsionis conscientie. Vnde similis ratio est
 vtroque.

Et per hoc patet solutio Ad obiecta.

QVÆST. XV.

† Concil.
 Trid. sess.
 14. c. 9. et
 cap. sunt
 priores de
 pœnit. d.
 4.

De his, per quas fit satisfactio, in tres articulos
 dividitur. Et primo considerandum est de his per quas
 satisfactio fit.

- ¶ Circa quod quærentur tria.
 ¶ Primo, vtrum satisfactionem oporteat fieri
 per opera pœnalia?
 ¶ Secundo, vtrum flagella quibus à Deo in
 homo punitur, sint satisfactoria?
 ¶ Tertio, vtrum conuenienter enumerentur
 satisfactoria, cum dicitur, quod sint tria, scilicet
 elemosyna, ieiunium, & oratio?

ARTIC. I.

Vtrum oporteat fieri satisfactionem per opera
 pœnalia?

59
 Tho. ubi
 sup ar. 4.
 q. 1. c.
 seq.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod
 satisfactio non oporteat fieri per opera pœnalia.
 Quia per satisfactionem oportet fieri reconcilia-
 tionem ad diuinam offensam. Sed nulla reconcilia-
 tio videtur fieri per opera pœnalia; quia Deo
 non placet iniuria.